20240220.148.00002

POLITIE

Afzender
Korpsstaf

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Rubricering
Niet Vertrouwelijk

Datum	19 februari 2024	**Behandeld door**	Korpsstaf
Ons kenmerk		**Kopie aan**	-
Uw kenmerk		**Bijlage(n)**	-

Onderwerp Advies inzake concept-wetsvoorstel verhoging strafmaxima grootschalige drugscriminaliteit

Geachte mevrouw ,

Bij brief van 11 december 2023 verzocht u de politie te adviseren over het concept-wetsvoorstel verhoging strafmaxima grootschalige drugscriminaliteit. Ik heb met belangstelling kennisgenomen van dit concept-wetsvoorstel, en maak graag van de geboden gelegenheid gebruik om hierover vanuit het perspectief van de taakuitvoering van de politie te adviseren.

Het wetsvoorstel voorziet in een verhoging van de maximum gevangenisstraffen die in de Opiumwet zijn gesteld op de opzettelijke varianten van het aanwezig hebben, de handel, de productie en de in- en uitvoer van harddrugs. De vormgeving van het wetsvoorstel geeft mij aanleiding tot vier opmerkingen.

Verhouding strafmaxima productie en import/export
In de Opiumwet kennen productie en import/export van harddrugs een ongelijke strafbedreiging. Op productiehandelingen staat nu maximaal acht jaar gevangenisstraf, straks twaalf jaar. Op import- en export staat nu maximaal twaalf jaar, straks zestien jaar. Gelet op het feit dat in Nederland veel (met name synthetische) harddrugs worden geproduceerd is het de vraag of voor productie niet in een zwaardere strafbedreiging zou moeten worden voorzien. Met andere woorden: is er nog voldoende rechtvaardiging om de productie van harddrugs minder strafwaardig te achten dan de import en export van harddrugs?

Veelal zijn in Nederland geproduceerde harddrugs bedoeld voor de export, maar bij het aantreffen van een drugslaboratorium bestaan niet per definitie voldoende aanwijzingen voor opzettelijke export, waardoor de hoogste strafbedreiging uit de Opiumwet niet in beeld komt. Dit pleit ervoor om productie en import- en export dezelfde maximale strafmaat te geven, en dus alle productiehandelingen die nu genoemd zijn in artikel 2 onder B en D (telen, bereiden, bewerken, verwerken en vervaardigen) te verplaatsen naar artikel 2 onder A. Dit doet ook recht aan de zeer schadelijke effecten die (synthetische) drugsproductie voor de samenleving met zich meebrengt, zoals milieuvervuiling, gevaar voor omwonenden, (dreigen met) geweld tegen ambtsdragers en journalisten, en het corrumperen van lokale samenlevingen. Een gelijkschakeling in strafbedreiging van productie met import/export doet tevens recht aan de sterke opkomst van de productie van

20240220.148.0003

synthetische drugs in Nederland. Ons land is niet langer alleen een belangrijk doorvoerland, maar ook een belangrijk productieland. Deze ontwikkeling wordt in de concept-memorie van toelichting wel benoemd, maar daaraan wordt geen conclusie verbonden in termen van de verhouding tussen de strafwaardigheid van import/export en productie.

Maximale geldboete
In het wetsvoorstel worden wel de maximale gevangenisstraffen voor harddrugsdelicten verhoogd, maar niet het maximale boetebedrag. Die blijft voor alle delict varianten gehandhaafd op de vijfde categorie, zijnde een maximale boete van € 103.000. De Opiumwet maakt daarin geen onderscheid tussen de verschillende delictsvormen: het boetebedrag is dus hetzelfde voor het aanwezig hebben van harddrugs als voor de productie of import/export. In de concept-memorie ontbreekt een antwoord op de vraag of het bij gelegenheid van dit wetsvoorstel niet voor de hand ligt om ook te differentiëren in de maximale boetebedragen naar type delict. Daarnaast zou het, in de geest van dit wetsvoorstel, ook logisch en consistent zijn als de maximaal op te leggen boete bij de zwaarste delictsvormen verhoogd zou worden naar de zesde categorie (€ 1.030.000). Weliswaar bevat de Opiumwet in artikel 12 al een mogelijkheid om in bepaalde gevallen een geldboete van die zesde categorie op te leggen, maar dit lijkt een nodeloos omslachtige constructie die met zich meebrengt dat de waarde van de, bijvoorbeeld bij een drugslaboratorium, aangetroffen zaken moet worden bepaald. De strafwaardigheid van de verschillende in artikel 2 genoemde delicten verschilt, en dat zou niet alleen tot uitdrukking moeten komen in een verschil in de maximaal op te leggen gevangenisstraf, maar ook in de maximaal op te leggen geldboete. Zeker nu met de binnen- en buitenlandse drugshandel- en productie enorm veel geld wordt verdiend, is een verhoging van de maximale boetebedragen een logische stap, om geloofwaardig recht te kunnen blijven doen aan het doel van strafoplegging.

Deelnemen aan een criminele drugsorganisatie
Het verhogen van de strafmaxima voor de delicten zoals omschreven in artikel 10 Opiumwet is in dit wetsvoorstel niet doorgetrokken naar de strafmaxima voor het deelnemen aan een criminele organisatie die het plegen van deze delicten tot oogmerk heeft. Vanuit maatschappelijk en systematisch oogpunt had dit wel voor de hand gelegen. Het verdient daarom aanbeveling te bezien of aanpassing van de strafmaxima in artikel 11b Opiumwet aan dit wetsvoorstel toegevoegd kan worden.

Verhouding met wetsvoorstel NPS
Onlangs heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel tot Wijziging van de Opiumwet in verband met het toevoegen van een derde lijst met als doel het tegengaan van de productie van en de handel in nieuwe psychoactieve stoffen en enkele andere wijzigingen. In dit wetsvoorstel wordt aan de Opiumwet een nieuwe lijst met stofgroepen toegevoegd. Opzettelijke handelingen met betrekking tot die stoffen zijn strafbaar met een maximale gevangenisstraf van zes jaar. Die strafbedreiging is in de memorie van toelichting bij dat wetsvoorstel onderbouwd met een verwijzing naar dezelfde strafbedreiging bij voorbereidingshandelingen voor het opzettelijk handelen in strijd met het verbod op handelingen met betrekking tot middelen van lijst I. Nu het voorliggende concept-wetsvoorstel de strafbedreiging op die voorbereidingshandelingen verhoogt van zes naar acht jaar, ligt het in de rede om, als voorliggend wetsvoorstel van kracht wordt, de strafbedreiging in het eerstgenoemde wetsvoorstel aan te passen naar acht jaar. Een bepaling met die strekking ontbreekt in het voorliggende concept-wetsvoorstel.

Hoogachtend,

De korpschef van politie, namens deze,

Portefeuillehouder Drugs

2024022O.1148.0004

POLITIE

Postbus 100
3970 AC Driebergen

Gezien scankamer

20 FEB. 2024

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

FMHaaglanden

20 FEB. 2024

Ontvangen

NO7CC - ##X830X0X#00#0000#

«waakzaam en dienstbaar»